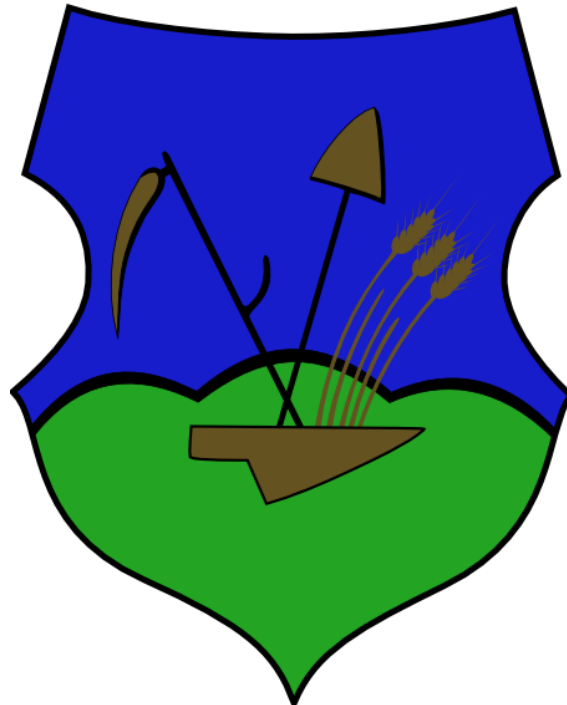

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Gomba Község Önkormányzata

GOMBA

2018-2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	6
Célok	6
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	8
1. Jogszabályi háttér bemutatása	8
2. Stratégiai környezet bemutatása	8
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	11
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	16
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	23
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	26
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	27
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	30
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	31
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	32
1. A HEP IT részletei	32
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	32
A beavatkozások megvalósítói	32
Jövőképünk.....	33
Az intézkedési területek részletes kifejtése	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	34
3. Megvalósítás	38
A megvalósítás előkészítése	38
A megvalósítás folyamata	38
Monitoring és visszacsatolás	40
Nyilvánosság.....	40
Érvényesülés, módosítás.....	42
4. Elfogadás módja és dátuma	43

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Gomba Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

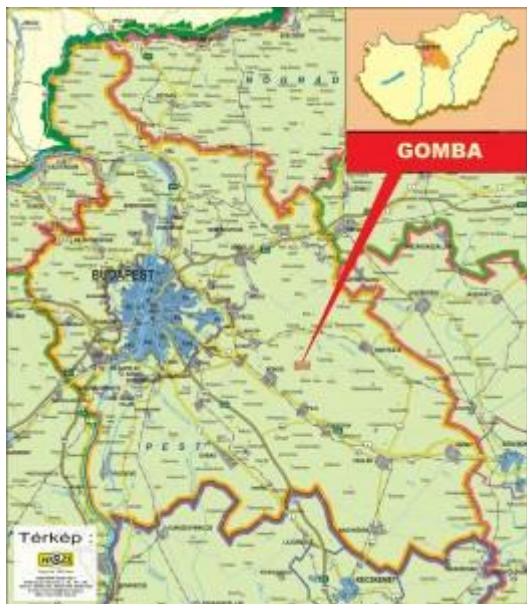
Gomba község Pest megye középső részén a Gödöllői-dombság déli lankáin helyezkedik el, Budapesttől 50, Monortól 9 km-re. Területét a Gombai-patak szeli át, amely a Tápióba folyik, a település Duna és a Tisza vízgyűjtő területének határán van. Gomba közigazgatási területe 3.976 Ha, melyből 284 Ha a belterület. A központi belterületen kívül – három részletben – összesen 21,5 Ha belterülete van, Felsőfarkasdon, Alsófarkasdon és Tetepusztán, valamint 14,5 Ha üdülőterülete található a Gombai halastó partján. A település természeti adottságai és természeti értékei páratlanok.

Az eddig ismert első írásos feljegyzés, amelyben Gomba és birtokosa neve szerepel egy 1337. augusztus 1-jén kelt oklevél, amely szerint a falu Gomba-i Herbordusnak és fiainak a tulajdonában volt. A középkori oklevelek a települést Gomba, Gombad vagy Gumba néven említik. Az 1300-as években végig a Gombai (Gombay) család – későbbi névalakjában Gombai Nempze (ill. Nemze) család kezén van a falu. 1403-ban Zsigmond király Gomba-i Nempze (dictus) László fia István hűtlensége miatt a birtok egyik részét Szentiványi Tamásnak, másik részét Maróti János macsói bánnak adományozta. Az ezt követő évtizedekben több birtokosa is volt a falunak. 1565-ben II. Miksa új adomány címén Gombay Györgynek és leányának, Margitnak adta a községet. 1612-ben Fáy István özvegye kap itt zálogban birtokot. A török uralom alatt Gomba lélekszáma erősen megcsappant, de nem vált lakatlan helyé, mint sok más környező település, mert kedvező földrajzi fekvése miatt a nagy hadak elkerülték. A Rákóczi-szabadságharc idején a falut a kurucok körülsáncolták, de Pfeffershoven tábornok, budai parancsnok serege elpusztította a hevenyészett

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

kis erődítményt. Feltehetően az egyik határrész, Harcvölgy ekkor kaphatta a nevét. Rákóczi seregében gombaiak is harcoltak, közülük hatnak a nevét ismerjük.

Az 1700-as években a falu legnagyobb része a Fáy nemzetség tulajdonában volt, s hosszú ideig ők voltak itt a legjelentősebb birtokosok. A napóleoni háborúk idején meggazdagodó földesurak régi házuk helyére új, módosabb kúriát építettek, vagy korábbi kastélyukat bővítették tovább.

Az önkormányzat megalakulásától 2007. végéig a szomszédos Bénye községgel közös körjegyzőség útján – gombai székhellyel- látta el a közigazgatási feladatokat. 2008. január 1-től a Községházán önálló polgármesteri hivatal működik. A lakosságszám 2010. január 1-én 3022 fő volt, akik mintegy 1000 háztartásban élnek.

1950-es évektől elektromos áram, 1977-től ivóvíz, 1993-tól földgáz, 1995-től telefon és kábeltelevízió, 2003-tól a szennyvízcsatorna-hálózat is elérhető (a település 262,5 Ha területű központi belterületén). A települési úthálózat ~90%-a 1994-ben lett először aszfaltozva. Az aszfaltozást követő közműépítések és a felszíni vízelvezetés hiányosságai megviselték a burkolatot, de az önkormányzati utak többsége 2010-ben megújult. A településen áthaladó 3112-es, de főleg a 3113-as jelű országos összekötő út állapota jelenleg kritikán aluli. Az önkormányzat 2003 óta napirenden tartja egy elkerülő út megépítésének szükségességét, melynek költsége és műszaki volumene jócskán meghaladja az önkormányzati lehetőségeket, így az engedélyeztetésen túl is szükséges állami segítség bevonása.

Az önkormányzat saját forrásból és pályázati finanszírozásból folyamatosan újít fel belterületi utakat, útszakaszokat. A település fekvéséből adódóan viszonylag gyakoriak a viharok, esőzések, földcsúszások okozta káresemények, melyek megoldása sok esetben csak vis maior pályázat keretében valósítható meg.

A közvilágítás bővítése és korszerűsítése két alkalommal, először 2002-ben, majd 2014-2015-ben korszerű technológia felhasználásával történt meg.

Az 1948 óta működő két csoportszobás óvoda 1979-ben egy, majd 2005-ben további két csoportszobával bővült. Az így már ötcsoportos intézmény 2005. szeptember 3-án vette fel a Gólyafészek Óvoda (Bajcsy-Zs. u. 6.) nevet. 2018-ban kezdődött el az intézmény teljes felújítása és

bővítése mintegy 150 millió forintos nagyságrendben. A felújítást követően az óvoda képes lesz megfelelni a XXI. század kihívásainak. Szintén 2018-ban sikerült végrehajtani a korábban már eltervezett bölcsőde kialakítását, mely 2019. január 1. napjától 7 gyermek ellátását biztosítja és tagintézményként az óvodához csatlakozik.

Gombán az alapfokú oktatás helye a Fáy András Református Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola (Iskola u. 2.). Az iskola fenntartója 2007-től újra a Gombai Református Egyházközség.

A gombai Egészségházban [Gomba, Szemők Balázs tér 1.] háziorvos, fogorvos és természetgyógyász rendel, valamint itt üzemel a védőnői szolgálat is. A községben működik gyógyszerár. Az orvosi ügyeletet [(29) 410-044] a Monor és Környéke Háziorvosi Ügyeleti Alapellátási Társulás által megbízott Emergency Service Kereskedelmi és Egészségügyi Szolgáltató Kft. Monorról látja el.

A szociális ellátórendszer helyi működtetésében részt vesz a Monori Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat, a házi segítségnyújtást biztosító (üllői székhelyű) önkormányzati társulás, valamint a szociális étkeztetés kapcsán az önkormányzati főzőkonyha. Az egyéb belterületeken (Felsőfarkasd, Tetepusztá) lakók életét a tanyagondnoki szolgálat segíti. 2019-től bővített szolgáltatást nyújt a településen a Magyar Máltai Szeretetszolgálat is.

A település elismerésre méltó kulturális életében a közművelődési szolgáltatási helyeken kívül a 2013. áprilisában átadásra került Civilház – Integrált Községi és Szolgáltató Téren [Kossuth tér 4/a.], illetve a Rendezvényházon (Kossuth tér 21.) kívül számos szervezet tevékenykedik.

A falu közéleté az utóbbi években felvirágozni látszik. 1999-től 2011-ig a községnek önálló helyi újságja volt Csiperke néven, mely havi rendszerességgel tudósított a falu életéről. A újság új néven (Kenyeres-Kerti Krónikás) jelenleg is rendszeresen megjelenik és tájékoztatja a településen élőket az aktualitásokról.

A rendőri jelenlét a szomszédos két településsel közös egyetlen körzeti megbízott miatt erősen korlátozott. A polgárőrség segítségével némiképp javítható a településen élők szubjektív biztonságérzete, de a megoldás az állandó körzeti megbízotti jelenlét volna, melynek támogatására Gomba Község Önkormányzata kialakította a Közbiztonsági Központot, irodával, kamerarendszerrel és lehetőségeihez képest támogatta a rendőrség munkáját üzemanyagkártyával stb.

A községi sportélet – a szükséges létesítmények hiánya miatt – nem mondható elfogadhatónak, ennek javulását csak a sorozatban elvégzett sportberuházások eredményezhetik. A kisméretű, világítással is rendelkező füves sportpálya mellé egy öltöző építése megtörtént, valamint a 2013-as esztendő folyamán kialakításra került egy kézi- és kosárlabda pálya is.

A vendégvárás, vendéglátás nem honosodott még meg igazán, de kezdeti jelei már biztatóak. A gombai határ számos szabadidős elfoglaltságra nyújt remek lehetőséget a gyalogtúrától a lovaglásig, a horgászattól a vadászatig egyaránt. A turizmus fejlődését szolgálja a 2005-ben átadott helytörténeti túraútvonal és a természetismereti tanösvény is, valamint részei vagyunk a "Túra a Naprendszerben" elnevezésű turisztikai hálózatnak. Ezen felül a Rendezvényház alkalmas születésnapok, lagzik, bankettek lebonyolítására, a Kenyeres-Kerttel szomszédos épület teljes kihasználása még nem megoldott, problémát jelent a vendégek szállásolásának megoldása. 2018-ban a hagyományőrző tevékenységet segítő átadásra került a Tájház, melyben szomszédos

települések iskolái sőt, felsőoktatási intézmények hallgatói is részt vesznek a heti rendszerességgel zajló eseményeken, foglalkozásokon a partnerség jegyében.

A község területén nincsenek ipari üzemek, így ami előny a környezetünk megőrzésénél, hátrányt jelenthet a munkahelyek terén. A gombai munkavállalók igen nagy számban ingáznak a környező városokba és a fővárosba. Mindamellet fontos megjegyezni a településen tehenészeti telep működik, mely több tíz embernek ad állandó, és további személyeknek idényjellegű munkalehetőséget. A település határában a MOL Nyrt. több olajkitermelő kutat is üzemeltet, melyből kismértékű iparüzési bevétele származik a településnek.

A távlati célok között szerepel egy ipari park létrehozása, mely további munkalehetőségeket teremthet.

Értékeink, küldetésünk

A település értékei sokrétűek. Meg kell találnunk az egyensúlyt a páratlan természeti környezet védelme és a munkahelyteremtő ipari tevékenység fokozása között. Társadalmi értékek között a településen élő közösség összetartása, együttműködő készsége kiemelendő. Budapest vonzáskörzetének szívében található községünk, így a betelepülők száma folyamatosan növekszik. Ez a folyamat és a természetes szaporulat képes növelni a lakosságszámot, mely országos szinten is ritkaságszámba megy. Ez az örömteli hír azonban feladat elé is állítja a települést, hiszen a betelepülők társadalmi integrációja alapvető fontosságú.

Küldetesként értelmezhető komplex cél a település természeti, társadalmi értékeinek védelme mellett a település megtartó képességének fejlesztése és a XXI. századi kihívásoknak való megfelelés.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Gomba Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Gomba Község Önkormányzata igyekszik minden rendelkezésére álló lehetőséget kihasználni a településen élő esélyegyenlőségi célcsoportok támogatására, azonban támogatási arc poeticaként a „hal helyett háló” elvet érvényesíti. Helyi szabályozás szintjén megemlítendő a mini bölcsődei ellátásról szóló 23/2018. (XI.23.) önkormányzati rendelete, mely a gyermekek nappali ellátását segítő mini bölcsőde általános szabályait tartalmazza, a 14/2018. (V.25.) önkormányzati rendelete, mely a szociális célú tűzifa támogatásról szól, így a mélyszegénységben élőket segíti, akárcsak a Szociális igazgatás helyi szabályairól, valamint a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátásokról szóló 7/2015. (II. 17.) önkormányzati rendelet.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Gazdasági program - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Köznevelés-fejlesztési terv² – A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodjék a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. A köznevelésről szóló törvény alapján az állam gondoskodási kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazódik. Már nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszeresse a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői és diákszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal s feladata az is, hogy a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszeresse az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését (Mnkt. 24. §)

Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.

Településszerkezeti terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról. 2018-ban a Helyi Építési Szabályzat módosítása megtörtént, összhangban a településfejlesztési koncepcióban foglaltakkal. Az ún. Kenyeres-Kert kiemelt fejlesztési területté vált, ez megalapoz egy újabb évtizedes távlatokat átfogó fejlesztési csomagot, mely a településen élők életének színesítését és az új elvárásoknak való megfelelést szolgálja.

² Iskolaszolga, XXIII. 3., 2012. november

Településfejlesztési koncepció - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közsféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.

Kulturális koncepció – a kulturális javak védelméről, és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény biztosítja a közművelődés intézmény és tevékenységrendszerének védelmét, lehetőséget ad arra, hogy civil szerveződések is feladatot vállaljanak a közművelődésben, szabályozza a közművelődés finanszírozási rendszerét. Településünkön évente felülvizsgálatra kerül a képviselő-testület által támogatott és kiemelt rendezvények listája, mely nyitott lista, nélkülöz mindenfajta diszkriminációt. A támogatott rendezvények mellett a helyi civil szerveződések támogatásának is nagy hagyománya van.

Vállalkozásfejlesztési koncepció - A vállalkozók infrastrukturális környezetének fejlesztése, ill. az önkormányzat részéről ennek támogatása nem csak a vállalkozások előnyben részesítését jelenti. A termelő-, a kereskedelmi-, valamint a szolgáltató-egységek gyarapítása szélesíti, színesíti, és ezáltal javítja a településen élők ellátását, komfortérzetét, de jótékonyan hat a települési környezet javulására és az idegenforgalomra is.

Sportfejlesztési koncepció - A testnevelés és a sport az önkormányzat által közszolgáltatásként működtetett humánszolgáltatási rendszer része, annak a többi alrendszerrel (oktatás, közművelődés stb.) egyenrangú eleme. Az Önkormányzat a sport fejlesztésének és támogatásának hatékonysága és koordinációja érdekében figyelembe veszi az oktatás, az egészségügy, a szociális, a községfejlesztési, környezetvédelmi, a közművelődési és más szabadidős ágazatok fejlesztési terveit és elősegíti a sport meghatározó szerepének kibontakozását a településen.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Monor és Térsége Többcélu Önkormányzati Kistérségi Társulást 2005. május 4. napján 15 település hozta létre, melynek tagja Gomba Község is. A Kistérségi Társulás feladatai a közoktatás területén a pályaválasztási tanácsadás, gyógytestnevelés és a logopédiai ellátás megszervezése, valamint a szociális ellátórendszeren belül a családsegítés és gyermekjóléti alapellátás, az idősek napközbeni ellátásának, illetve a házi segítségnyújtás megszervezése.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A 2011-2014 között bekövetkezett változások nyomán a települési önkormányzatok feladatköre átalakult. Több, a korábbiakban ellátott feladat átkerült a felállított Járási Hivatalokhoz akár szociális területen akár más közigazgatási szegmensben. Ennek megfelelően a korábban a feladatok ellátása során kezelt adatok átadásra kerültek önkormányzati részről, melyekhez a továbbiakban (jogszabály szerint) nem férhetünk hozzá. Az önkormányzat által mért és tárolt adatok mellett a településen működő jelzőrendszer tapasztalatai alapján a mindennapi működés során és eseti jelleggel is történik beavatkozás.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység, valamint a falusi lakóközösség (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Településünkön a 2018-as adatok szerint 3030 fő él. A jövedelmi és vagyoni helyzetről elmondható, hogy az ún. szociális olló nyílásának mértéke jóval elmarad az országos átlagtól, amely pozitív abból a szempontból, hogy a társadalmi rétegek közötti szakadék nem növekszik. A munkanélküliség településünkön csökken, általánosságban elmondható, hogy a településen és annak 35-40 km-es körzetében mindenfajta iskolázottsággal rendelkező képes munkát találni 1-3 hónapon belül.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtöttük a rendelkezésünkre álló adatokat, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, iskolázottsági mutatók figyelembevételével.

A TEIR és a KSH adataiból kimutatható, hogy Gombán a munkanélküliség mértéke csökken, illetve a korábban közfoglalkoztatásban dolgozó munkavállalók többsége képes volt elhelyezkedni a piaci szegmensben. A korábbi évekhez képest a közfoglalkoztatottak száma a korábbi 36 főről 8 főre csökkent.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A korábban már említett közigazgatási hatáskörben történt változások óta az aktív korúak ellátásának többsége kikerült az önkormányzat feladatai közül, ezért az ilyen típusú ellátásokról és juttatásokról kevés az információ. Gomba Község Önkormányzata eseti jelleggel, rendkívüli helyzet esetén képes anyagi segítséget is nyújtani a rászorulóknak.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Településünkön a falusias településszerkezetből adódóan ritka a lakás/házbérlet. A településen élők többsége saját tulajdonú ingatlanal rendelkezik, mely házak kora és technikai felszereltsége, modernsége meglehetősen differenciált. Az országosan működő otthonteremtő programok mellett Gomba Község Önkormányzata rendelkezik építési telkekkel, melyeket némileg a piaci ár alatt kínál eladásra. Kiemelendő, hogy az utóbbi évben az említett építési telkek iránti igény jelentősen növekedett. A települést is érintő országos beruházások nyomán az önkormányzat kész a településen újabb lakóövezetek fogadására alkalmas területeket nyitni, a jelenlegi beruházások, bővítések a következő évek igényeinek figyelembevételével zajlanak.

A lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés, mint szempontok településünkön kiemelt jelentőségűek. Gomba jelentős külterülettel rendelkezik, Felsőfarkasd és Tetepusztá több kilométeres távolságra helyezkedik el Gombától, ezért az önkormányzat jelentős erőforrásokat különített el a tanyagondnoki szolgálat működtetésére, valamint folyamatos az egyeztetés a Volánbusz képviselőivel, a közösségi közlekedés fejlesztése céljából. Sajnálatosan az említett településrészekben a lakásállomány minősége folyamatosan romlik és a közbiztonsági helyzet sem megnyugtató, melynek rendezésére szintén folyamatosak az önkormányzati törekvések.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Településünkön szegregációnak nincs nyoma. Kialakulóban van az un. Papárkai településrész, melynek rehabilitációjára külön tervet fogadott el a képviselő-testület, és az érintett ingatlanokra – a Szabályozási tervnek megfelelően – építési tilalmat, illetve elővásárlási jogot jegyeztetett be.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény, előírja hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

A fenti jogszabályok mentén és a mellékletben található adattáblák kitöltésével szükséges az alábbi pontok szerint e fejezet szöveges kifejtése.

Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2014	1	0	0
2015	1	0	0
2016	1	0	0
2017	1	0	0
2018	1	0	0

Gomba Község közigazgatási területe egy orvosi körzetnek minősül, gyermekorvosi ellátás jelenleg a háziorvosi ellátás keretein belül valósul meg. Amennyiben kifejezett gyermekorvosi ellátást kíván a lakó igénybe venni, úgy a 9 km távolságra lévő Monorra kell utaznia az igénybevételhez.

A település területén belül fogorvosi ellátás üzemel, az ügyeleti ellátás megszervezése a kistérség keretein belül valósul meg.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A település kulturális tevékenysége egyedi és sajátos. A számos civil szervezet mind azt bizonyítja, hogy a településen sokan vannak azok, akik lokálpatrióták és akik erős közösségi érzésük alapján fenntartják, ápolják a település kulturális értékeit.

Gomba Község Önkormányzatának Kulturális koncepciója alapján Gomba minden polgárának és közösségének joga, hogy igénybe vegye az önkormányzati fenntartású közösség szintén szolgáltatásait, valamint a közművelődési megállapodásban szereplő ellátásokat, valamint műveltségét, kézségeit gyarapítsa, közösségi művelődési jogait érvényesítse. Az önkormányzat közművelődési feladatainak ellátása során együttműködik a községben lévő civil szervezetekkel, történelmi egyházakkal, és országos társadalmi szervezetekkel.

A közművelődési közfeladatok ellátása érdekében az önkormányzat közösségi színteret működtet. Gomba Község Önkormányzata a közművelődési feladatainak és egyéb szociális – társadalmi szerepvállalás keretében vállalt feladatainak megvalósítását a

Civilház – Integrált Községi és Szolgáltató Tér (Gomba, Kossuth tér 4/a.) útján, valamint a Rendezvényház (Gomba, Kossuth tér 21.), Tájház és a Kenyeres-kert útján biztosítja.

Gomba Község közigazgatási területén működő társadalmi szervezetek:

- Nebulókért Alapítvány – diák közélet felkarolása, támogatása
- Gombai Hétszínvirág Alapítvány – az óvodai élet színvonalasabbá tétele
- Gomba Községért Gomba Község Közalapítvány és Közhasznú Szervezete – közoktatási intézmények működési feltételeinek javítása, egészségügyi szolgálat működési feltételeinek javítása, sporttevékenység támogatása, infrastruktúra javítása
- Hálászó Alapítvány – a helyi református gyülekezet hitéleti támogatása
- Hilarus Pagus – Vidám Falu Alapítvány – hátrányos helyzetű fiatalok, mozgássérültek támogatása, gyógyítása, rehabilitációja,
- Gomba Községi Sportkör
- Gomba Faluvédő Egyesület
- Gomba Polgári Kör
- Tápióvölgye Vadásztársaság
- Gombai Rozmaring Hagyományőrző Egyesület – népi hagyományok ápolása, népszerűsítése
- Gombai Dalárda Egyesület – a magyar dalkultúra ápolása, népszerűsítése
- Fetti Lovas Sportklub – a lovaglás megszerettetése
- Gombai Polgárőr Egyesület – a közrend, közbiztonság védelme
- GRAMI Szülői Egyesület – a művészeti iskola oktatási körülményeinek javítása
- Pegazus Lovarda Hagyományőrző és Lovassport Egyesület

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nemzetiségi önkormányzat nincs településünkön.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Településünk kiemelt figyelmet fordít a gyermekek védelmére és ellátására. Gomba Község Önkormányzata 2019 januárjától minibölcsődét üzemeltet, amelyben 7 gyermek nappali ellátását biztosítja térítésmentesen illetve csökkentett térítési díj ellenében. A bölcsődei ellátásban részesült gyermekek fejlődése eredményesebb szocializációt eredményez, emellett az anyák munkavállalását is megkönnyíti a szolgáltatás. Településünkön ahogy a felnőttek esetében, úgy a gyermekeknél sincs szegregáció.

A témakörhöz kapcsolódó fogalmak:

„Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A **védelembé vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembé vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételeivel megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembé veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,
- e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,

c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a védelembe vétel,
- b) a családbafogadás,
- c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- d) az átmeneti nevelésbe vétel,
- e) a tartós nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,

Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:

- a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. §),
- b) a fővárosi főjegyző,
- c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
- d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
- e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
- f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni³. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és nyugellátásban,

³ A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet Gyvt-ben rögzített definíciója a sablon készítésekor még nem ismert.

korhatár előtti ellátásban,
szolgálati járandóságban,
balettművészeti életjáradékban,
átmeneti bányászjáradékban,
időskorúak járadékában vagy
olyan ellátásban

részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. (Gyvt. 20/B. § (1))

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

Óvodáztatási támogatás: A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki
a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá
gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és
akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll
pénzbeli támogatást folyósít. (Gyvt. 20/C. § (1))

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek: Elsősorban a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény szerinti menedékjogot kérő, menekült, menedékes, oltalmazott vagy humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező gyermekek helyzetére szükséges kitérni. A menedékes - rászorultsága esetén - *jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint ellátásra és támogatásra. A menekültügyi hatóság, valamint a jegyző az ellátásra, támogatásra vonatkozóan határozattal dönt* (2007. évi LXXX. törvény, 32. §)."

A szociális alap- és szakellátáshoz kapcsolódó szempontok érvényesítése, a gyermekek megfelelő ellátáshoz történő hozzáférése érdekében szakmaközi, tehát nemcsak a szociális terület szakembereinek objektívabb probléma-megközelítése és helyzetelemzése indokolt. A HEP során ezért a cél a jelzőrendszer tényleges, helyi működésének feltérképezése és esetleges hiányosságainak hatékony és mérhető orvoslása. A jelzőrendszer standarjainak hiányosságai és a környezettanulmányok szenzitív adatokra vonatkozó szabályozása helyi korrekciókat és odafigyelést kíván.

A veszélyeztetettséget a jelzőrendszer széleskörű, minden jelzőrendszeri tag bevonásával kell meghatározni. A veszélyeztetettség helyzetének felismerése gyakran az együttműködésre kötelezett szakemberek hiányos jelzései miatt maradnak rejtve. A rendelet szerint definiált veszélyeztetettség – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot - gyakran igen nehezen felismerhető helyzetekből adódik. Igen nagy a látencia a gyermekek bántalmazása, a szexuális abúzus, gyerek és/vagy szülő alkohol- vagy drogfogyasztása kapcsán. A látencia okai között szerepel, hogy a sértett gyermek gyakran nem tudja, hová fordulhat segítségért, illetve a bántalmazott gyermek és családja nem kerül a gyermekvédelmi rendszer látókörébe, nem kerül kapcsolatba olyan szakemberekkel, akik a bántalmazás gyanújára felfigyelhetnének.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos rendelkezések során, a védelemben vétel elrendelése esetén, illetőleg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, továbbá a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapításáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról,

pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megilletik. Tájékoztatni kell továbbá a szülőt arról is, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek mikor minősül halmozottan hátrányos helyzetűnek.

Az igazolatlan iskolai hiányzás és ennek következményeként a családi pótlék felfüggesztése esetében a jogalkotó szándéka a gyakorlatban nem mindig érvényesül, azaz az iskolai hiányzás valódi oka, annak részletes feltárása gyakran rejtve marad. Az iskolai hiányzás oka mögött előfordulhat a család részéről történő bántalmazás vagy lehet, hogy a veszélyeztetett helyzet azért áll elő, mert a gyermek anyagi vagy egyéb okokból családfenntartói vagy egyéb funkciókat lát el (dolgozik, ápol valakit, stb.) A helyzetfelmérés során fontos meggyőződni arról, hogy az igazolatlan hiányzások esetén előírt jelzési kötelezettség megfelelően működik-e, valamint rendelkezésre áll-e a valós segítséget, megoldást jelentő, a gyermek érdekeit szem előtt tartó támogató rendszer.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településünkön nincs ilyen típusú lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Gomba Község Önkormányzata által alkalmazott védőnő 2011-ben az év védőnője címet nyerte el, amely megfelelően minősíti tevékenységét, és a község gyermekei érdekében végzett kiemelkedő munkáját. A védőnő tevékenysége továbbra is kiemelkedő, együttműködése a jelzőrendszer más elemeivel páratlanul jónak és hatékornak mondható.

Gomba Község területén egy felnőtt háziiorvosi praxis üzemel, így külön gyermekorvosi praxis nincs. A háziorvos által ellátott gyermekek számát illetően nincs statisztikai adatgyűjtés, így adat nem áll rendelkezésre. A község lakosságának döntése, hogy gyermekeiket a helyi háziiorvosi szolgálat által, vagy Monoron rendelő házi gyermekorvosok által részesítik ellátásban.

Gyermejkölési alapellátás

A község területén működik a Kistérségi Családsegítő és Gyermejkölési szolgálat kihelyezett munkatárssal, aki heti 20 órában áll a lakosság részére. Munkája kiemelkedő jelentőségű a veszélyeztetett és védelembe gyermekek vonatkozásában, illetve a lakosság bármely tagja bizalommal fordulhat hozzá bármely hatáskörébe tartozó kérdésben.

A gyermekétkeztetés községünkben megoldott, az étkeztetés számadatait tartalmazó kimutatás a HEP mellékletét képezi.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Fogalmak:

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

„a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

(Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)”

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher

Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont)

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási

rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

A halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek, tanulók elkülönítése társaiktól sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ezért szükséges figyelemmel kísérni a működési körzetek kialakítását, az iskolai felvételi eljárást, az egyes csoportok, osztályok összetételét.

Ha a településen több általános iskola, tagintézmény működik, akkor az általános iskolai körzeteket úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben. Ha a településen, kerületben több általános iskola működik, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulónak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb 15 százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település, kerület egészére kiszámított aránya. Nem jelölhető ki kötelező felvételt biztosító iskolának az az általános iskola, amely körzetének kialakításánál a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körzeti aránya túllépésére vonatkozó rendelkezés nem tartható meg, feltéve hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körzeti aránya elérné az 50%-ot és egyébként a település többi iskolája elégséges férőhellyel rendelkezik a település összes tanköteles tanulójának felvételéhez. Előnyben részesítési kötelezettségként jelenik meg az a rendelkezés, mely szerint ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat. A felvételi körzet kialakítására vonatkozó szabályozás a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 24-25. §-ában található.

A körzethatárok kialakításánál és a beiskolázásnál az Ebktv. vonatkozó paragrafusait is figyelembe kell venni. Ebben segít eligazodni az Egyenlő Bánásmód Tanácsadó Testület 2/2007. (III. 23.) TT sz. állásfoglalása: Az etnikai alapú iskolai szegregációt nem csupán a tényleges, hanem a jogsértő által feltételezett etnikai hovatartozás alapján is el lehet szenvedni. A szegregáció megvalósulásának nem feltétele az elkülönített csoporttal szembeni hátrány, csupán a törvényben meg nem engedett elkülönítés." A jogellenes, elkülönített oktatás még abban az esetben is jogszerűtlen, ha teljes mértékben azonos feltételek biztosításával történik. A jogellenes elkülönítés minden aktivitást nélkülöző fenntartása is megvalósíthatja a jogsértést.

A HEP során tehát nemcsak a hátrányos helyzet és halmozottan hátrányos helyzet adataival, hanem valamilyen aggregált formában vagy becslésekre alapozott, civil kontroll vagy kisebbségi képviselő biztosításával is visszaigazolt, etnikai adatközléssel is foglalkozni kell.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítása esetén fokozott körültekintéssel kell eljárni. A jogalkotó szándéka az volt, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítását és az ezzel gyakran együtt járó lemorzsolódás megelőzhető legyen. Ha az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak hátrányos, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az így elkezdett tanulmányok eredményes folytatására vagy befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat

véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét (Nkntv. 45. §).

Integrációs felkészítés Pedagógiai Rendszere⁴ (IPR)

A szociális hátrányok enyhítése, a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése érdekében az általános iskola és a középfokú iskola képességkibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés megszervezése nem járhat együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével. A képességkibontakoztató felkészítésben a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű vagy sajátos nevelési igényű tanuló vesz részt.

Az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára fejlesztő programot szervez, melynek keretében a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat, a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet folytat.

A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés, valamint az óvodai fejlesztő program megvalósítása az oktatásért felelős miniszter által kiadott személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program alapján zajlik. (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 171. § - 173. §)

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

A nevelési-oktatási intézményekben foglalkoztatott vezetők és alkalmazottak kötelező és ajánlott létszáma a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. IX. fejezetében található, a rendelkezés 2013. szeptember 1-ig hatályos. Ezt követően a nevelő- és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak finanszírozott létszámát az Nkntv. 2. számú melléklete tartalmazza.

⁴ A kézirat lezártakor hatályos szabályozók: 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet XIX. fejezet: Különleges pedagógiai célok megvalósításához igazodó nevelés- és oktatásszervezési megoldások 67. A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés szabályai 171. §, 172. § és 68. Az óvodai fejlesztő program megszervezése 173. §. Magyar Közlöny. 2012. augusztus 31., valamint: Miniszteri Közlemény (megjelent az Oktatási Közlöny 2007. máj. 14. LI. évf. 11. számában) a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók esélyegyenlőségének biztosítását szolgáló iskolai és óvodai integrációs programról.

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A településen működő általános iskolában az sajátos nevelési igényű gyermekek száma évek óta 10-11 gyermek között van. A gyermekek oktatását az iskola által teljes munkaidőben foglalkoztatott kettő gyógypedagógus látja el, akik a szakvélemények alapján az érintett gyermekek vonatkozásában a kézségtárgyakat – pl. matematika, magyar, fizika – külön csoportban tanulják. Egyébiránt a sajátos nevelési igényű gyermekek részére nincs külön gyógypedagógiai csoport, a gyermekek oktatása – a szakvéleménnyel nem érintett tárgyak vonatkozásában – integráltan történik.

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az általános iskolában két főállású gyógypedagógus, az óvodában egy 20 órában foglalkoztatott gyógypedagógus segíti a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését, beilleszkedését.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a

munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,

- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

- a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében*
- b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban*
- c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei*
- d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)*

Jogszályi háttér:

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Településünkön az óvodai nevelés az önkormányzati fenntartású Gombai Gólyafészek Óvoda és Mini bölcsődében történik, ahol összesen 129 férőhely került kialakításra. A sajátos nevelési igényű gyermekek száma 2018-ban 4 fő volt, az ő ellátásukat szakirányú végzettségű óvodapedagógus végzi. Az óvodai ellátásról szóló részletes számadatok a HEP mellékletében kerültek bemutatásra.

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében. 2018-ban kialakításra került, 2019. januárjától pedig működik az önkormányzat által kialakított Mini Bölcsőde, amely szervezetileg integráltan működik az óvodával, ám külön épületben, külön szakemberállománnyal végzi tevékenységét, így maximálisan megfelel az elvárt követelményeknek és a gyermekek igényeinek. A tagintézmény kialakításával, az önkormányzat sikerrel teljesítette a 2013-2018. közötti HEP-ben megfogalmazott célját. A bölcsődében jelenleg 7 gyermek ellátása zajlik.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A rendelkezésre álló adatokat a HEP melléklete táblázatos formában tartalmazza.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A településen anyaoththon nem működik, viszont a Gomba kedvező – Pest megyében és Budapest közelében törétnő elhelyezkedése – miatt az 50 km-es környezetben az önkormányzati és nem önkormányzati anyaoththonok száma igen magas. Így amennyiben szükség merül fel a választási lehetőség adott, a tényleges választás csak az intézmények fogadóképességétől függ.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A rendelkezésre álló adatokat a HEP melléklete táblázatos formában tartalmazza.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket fokozottan érintő társadalmi probléma a családon belüli erőszak. Sajnálatos módon az erőszak ilyen formájának megnyilvánulása sok esetben felelősségre vonás nélkül marad, tekintettel arra, hogy a látencia hatalmas. A probléma komplex, megoldására nincs egzakt módszer, a jelzőrendszer fejlesztésével, összehangolásával valamint a rendőrség fokozott jelenlétével kezelhető. Elmondható, hogy a rendőrség jelenléte a településen elégtelen, holott a bizalom erősítéséhez a jelenlét alapvető fontosságú.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nemek esélyegyenlőségének biztosítása	Adatgyűjtés a releváns helyi partnerek és a

érdekében nem állnak rendelkezésre megfelelő adatok.	polgármesteri hivatal bevonásával.
Nincsenek krízishelyzetben igénybe vehető helyi szolgáltatások (pl: családok átmeneti otthona, anyaoththon)	Széles körű tájékoztatás a környéken elérhető ilyen típusú intézményekről.
Látens családon belüli erőszak	Fokozott rendőri jelenlét, rendőrnő biztosítása, rendőrségbe vetett bizalom helyreállítása

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Ennek alapján, ha a helyi, vagy területileg illetékes munkaügyi központtól arról kérünk adatokat, hogy hány fő regisztrált munkanélküli van az adott településen és ezek közül hányan 55 év felettiek, illetve a tartós munkanélküliek között mekkora az 55 év felettiek aránya, és az adatok alapján az arányok az idősebb korosztály felé tolódnak el, akkor állíthatjuk, hogy őket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés. Ha az eredmények azt mutatják, hogy más korcsoporthoz képest az idősebb korosztályban magasabb a munkanélküliek és tartós munkanélküliek száma, akkor intézkedéseket kell sürgetni a foglalkoztatás előmozdítására pl. pályázatokkal, foglalkoztatás segítő programokkal.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A rendelkezésre álló adatokat a HEP melléklete táblázatos formában tartalmazza.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

A rendelkezésre álló adatokat a HEP melléklete táblázatos formában tartalmazza.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Alapszolgáltatások

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulókat részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szakosított ellátási formák

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

A településen háziiorvosi szolgálat működik, szakrendelés igénybevételére a településtől 9 km távolságra található Monorra kell beutazni, kórház Budapesten a településtől 45 km-re található. A

házi segítségnyújtás a településen elérhető, annak ellátása az Üllő és Környéke egyes szociális alapszolgáltatási, gyermekjóléti és pedagógiai szakszolgálat alapszolgáltatási, gyermekjóléti és pedagógiai szakszolgálat feladat ellátására létrehozott Mikrotérségi Intézményi Társulási megállapodás keretében történik. A házi segítségnyújtás a Fehér Gyolcs Alapítvány útján is elérhető, de ennek igénybevételeéről az önkormányzat nincs tudomása.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A kulturális események és a közösségi terek akadálymentesek, minden évben megrendezésre kerül az Idősek Világnapja. Ezen felül Önkormányzatunk törekszik minden olyan programhoz, pályázathoz csatlakozni, amely a településen élő idősebb korosztály számára segítséget nyújthat.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Időseket kihasználó bűnelkövetők tevékenységének fokozódása („unokázós” családok)	A rendőri jelenlét fokozása állandó körzeti megbízott által, tájékoztatók kihelyezése
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a településen nem kialakított jelenleg. Monoron elérhető.	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás kialakítása. Ehhez kapcsolódó pályázatokon történő részvétel.
Ősztől tavaszig az idősek napközi-otthonos ellátása.	Pályázati lehetőségek felkutatása az önkormányzat tulajdonában álló épület átalakítására napközi-otthonos idősek otthona kialakítása végett.
Idősek informatikai ellátása alacsony.	Kattints rá Nagy! számítógépes tanfolyam további megszervezése.
Időskori demencia kezelése nem megoldott.	Monori Pszichiátriai Gondozóval történő együttműködés a demens időszerűk ellátása érdekében.
Adatok hiányában nem tudható, de feltételezhető, hogy a munka világában jelen van a hátrányos megkülönböztetés az idősek vonatkozásában.	Önkormányzati kutatás a diszkrimináció megszüntetése érdekében, képzések, továbbképzések lehetőségének megteremtése együttműködve a Monori Munkaügyi Központtal.
Nyugdíjasok szociális kapcsolatai beszűkültek.	Az eddig is működő nyugdíjas klub fellendítése, a közösségi programok számának emelése, kirándulások szervezése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A településen fogyatékos-sággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
- b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.

(Flt. 57/B §.)

Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben. Nem rendelkeznek olyan foglalkoztatási szakemberrel, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére. Nincs képzett szakember, aki a munkahelyi beszoktatást kísérlje, ezért a sikertelen beszoktatás következménye a fogyatékos munkavállaló alkalmatlanságának rövid időn belüli megállapítása.

A település nem rendelkezik külön statisztikával arra vonatkozólag, hogy hány személy milyen jellegű fogyatékkal él. A gyermekek vonatkozásában a helyi általános iskolába egy mozgásszervi fogyatékkal élő gyermek él, akinek a kerekesszékekkel történő közlekedése megoldott.

A településen fogyatékos személyek nappali ellátórendszere nem kiépített, tekintettel a község lélekszámára, és a fogyatékkal élők alacsony számára.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Ellátási formák:

Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzübeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult.

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult, aki közlekedőképesében súlyosan akadályozott, aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül, akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

Aktuális jogszabályok:

141/ 2000(VIII.9.) Korm. rend A súlyos fogyatékos minősítésének és felülvizsgálatának valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól.

218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról

1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

2006. évi CXVII. törvény egyes szociális tárgyú törvények módosításáról

2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Településünkön az önkormányzati tulajdonban lévő középületek mindegyike akadálymentesített.

A közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége terén elmondható, hogy a lakóépületek többsége nem könnyíti meg a mozgássérült személyek életét. Ez a település falusias jellegéből adódó elmaradottság, mely arra is visszavezethető, hogy a településen igen alacsony a valamilyen fogyatékkal élő személyek száma.

Kiemelendő, hogy a településen működik olyan gazdasági társaság, amely kifejezetten megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztat. A megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásáról szóló adattábla a HEP mellékletéhez került csatolásra.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
hiányzó adatok a fogyatékkal élőkkel kapcsolatban	társszervezetekkel, partnerekkel való egyeztetés

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A helyi civil szerveződésekkel való együttműködés kiváló. Rendezényszervezésben kölcsönös segítségnyújtás és összefogás jellemző. A kulturális feladatokat ellátó civil szerveződések támogatása anyagi és ingyenes helyiséghasználatban is megnyilvánul. A civil szervezetek támogatásai közérdekből nyilvános adatok, melyek elérhetőek a község honlapján. A nem kulturális szervezetek közül a Gombai Polgárőr Egyesülettel való közreműködés kifejezetten fejlettnak és sokoldalúnak mondható. A közbiztonsági feladatok ellátása mellett az polgárőrség és az önkormányzat együttműködésével az éjszakai szolgálatok a közvilágítási hibák feljegyzését is végzik, így könnyítve meg a lakosság életét. Emellett az egyházi fenntartású általános iskolával is aktív az együttműködés.

Az önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerségről szóló táblázatot a HEP melléklete tartalmazza.

A for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában csekély. Európa nyugati országaiban jelentős az ún. CSR vagyis a magánvállalatok közösségi felelősségvállalása. Hazánkban az ilyen típusú felelősségvállalás még nem terjedt el, a kistépüléseken pedig még elenyészőbb a CSR aránya.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A civil szervezetek képviselőinek munkájára a HEP Fórumon számítunk, így bevonva őket a felülvizsgálat folyamatába. Emellett a hétköznapi működés során folyamatos az egyeztetés. A HEP Fórum tagjainak listáját a HEP melléklete tartalmazza. A nyilvánosságot és a visszacsatolás lehetőségét biztosítja, hogy az önkormányzat képviselő-testületének anyagai és maguk az ülések is nyilvánosak. Ezen felül az önkormányzat számára bárki tehet bejelentést, jelzést, azokkal minden esetben foglalkozunk. Jogszabályi kereteken belül segítjük a lakosság érdekérvényesítésének erősítését.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. Mélyszegénység gócpontjai ismeretlenek 2. Piaci szektorban nem foglalkoztatható személyek munkanélkülisége 3. Tanyavilág felvirágoztatása	1. a mélyszegénység felderítése 2. Önkormányzati vállalkozás beindítása 3. a külterületek bevonása a gazdasági életbe, a Felsőfarkasdi iskolaépület felújítása
Gyermekek	1. Iskolai tornaterem hiánya 2. Korai fejlesztés nehézségei	1. Fedett sportlétesítmény kialakítása 2. Korai fejlesztés helyi megoldása
Idősek	1. Idősek gyakran magukra maradnak 2. Információs szakadék kialakulása	1. Az idősek nappali ellátásának megszervezése 2. Kattints rá Nagy! és más programok bevezetése
Nők	1. A probléma súlyosságnak mértéke pontosan nem ismert 2. Nők munkába állása gyermek születése után	1. Adatgyűjtés 2. Az anyák munkába állásának segítése
Fogyatékkal élők	1. Adathiány 2. Akadálymentesítés	1. Adatgyűjtés 2. Akadálymentesítés megvalósítása

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. a mélyszegénység felderítése 2. Önkormányzati vállalkozás beindítása 3. a külterületek bevonása a gazdasági életbe, a Felsőfarkasdi iskolaépület felújítása	1. Jelzőrendszer részei együttesen 2. Gomba Község önkormányzata + közreműködő szervezetek + Magyar Állam + CSR felelős: Gomba Község Önkormányzata 3. Gomba Község Önkormányzata + vállalkozások + Magyar Állam felelős: Gomba Község Önkormányzata
Gyermekek	1. Fedett sportlétesítmény kialakítása 2. Korai fejlesztés nehézségeinek megoldása	1. Gomba Község Önkormányzata+ CSR + Magyar Állam felelős: Gomba Község Önkormányzata 2. Gomba Község Önkormányzata+ CSR+ Magyar Állam felelős: Gomba Község Önkormányzata
Idősek	1. Idősek nappali ellátása, közösségfejlesztés	1. Gomba Község Önkormányzata+Nyugdíjas Klub+CSR+Magyar Állam felelős: Gomba Község Önkormányzata
Nők	1. Nők helyzetének felmérése 2. Családon belüli erőszak felderítése	1. Jelzőrendszer részei együttesen 2. Jelzőrendszer, rendőrség , Gomba Község Önkormányzata, Civil szervezetek

Fogyatékkal élők	1. Fogyatékkal élők helyzetének felmérése	1. Civil szervezetek, Gomba Község Önkormányzata felelős: Gomba Község Önkormányzata
---------------------	---	---

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a társadalmi együttélés során a célcsoportok egyike sem szenved hátrányt, ahol a hagyomány és tradíció nem zárja ki a modernitást és az új évszázad kihívásainak való megfelelés lehetőségét.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetlemezés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Tanyavilág felvirágoztatása	Felsőfarkasdon található elhanyagolt iskola felújítása.	Felsőfarkasdon található iskola felújítása, az épülethez funkció rendelése (erdei iskola, vagy szociális blokk)		Felsőfarkasdon található iskola felújítása, az épülethez funkció rendelése (erdei iskola, vagy szociális blokk)	polgármester, tanyagondnok,	2018. január 1-től folyamatosan		pályázatok figyelése, önkormányzati források átcsoportosítása	hosszú távon fenntartható cél
2	Mélyszegénység gócpontjainak felkutatása	Mélyszegénységben élők tényleges számának meghatározása, területi behatárolása	A mélyszegénységet érintő területek (Papárka, Szarkaháza, Tetepuszt) önkormányzat általi rehabilitálása, felvásárlása		Integrált Településfejlesztési Stratégián belül a területek helyzetének felmérése	polgármester	2018. január 1-től		pályázatok figyelése, önkormányzati források átcsoportosítása	az intézkedés eredményét nagy mértékben az határozza meg, hogy az önkormányzat erre a területfejlesztésre mennyi pénzt tud elkülöníteni
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Óvoda bővítése	Az óvodáskorú gyermekek ellátásához az óvoda korszerűsítése, bővítése szükséges	Óvodai tornaszoba megépítése, az óvoda bővítésével.		Tornaszoba és más helyiségek kialakítása.	óvodai intézményvezető, polgármester	folyamatos		pályázatokon történő részvétel, pályázati lehetőségek felkutatása	a megvalósítás után hosszú távon fenntartható
3	Iskolai tornaterem	A település általános iskolájában nincsen tornaterem, csak kint az udvaron, így a testedzés nem megoldott.	Fedett sportlétesítmény építése a településen		Tornaterem kialakítása.	polgármester	folyamatos		pályázatokon történő részvétel, pályázati lehetőségek figyelése, felkutatása	a megvalósítás után hosszú távon fenntartható
4	Bölcsődei ellátás	A településen a bölcsődei ellátás megoldatlan.	Mini bölcsőde létrehozása.		A megvalósítás érdekében pályázati lehetőségek felkutatása.	védőnő, óvodai intézményvezető, polgármester	folyamatos		pályázati lehetőségek felkutatása	Az intézkedés megvalósítása a kistérségi társulás fogadó készségétől függ.
5.	Korai fejlesztés	A 0-3 éves korú gyermekek korai fejlesztése nem	A korai fejlesztés településen belüli megoldása.		Korai fejlesztés helyben történő megoldása	védőnő, szociális koordinátor	folyamatos		önkormányzati támogatás, pályázatok figyelése	Az erre vonatkozó igény felmérése után hosszú távon

		megoldott. A legközelebbi korai fejlesztő ellátó hely Gyömrőn található, mely a községtől 18 km távolságra van.			lehetőségeinek felkutatása, a környező településekkel, az erre vonatkozó tényleges igény felmérése.				az igény felmérése után	fenntartható.
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Adatgyűjtés	A nemek esélyegyenlőségének biztosítása érdekében nem állnak rendelkezésre megfelelő adatok.	Adatgyűjtés az nők-férfiak esélyegyenlőségének biztosítása kapcsán.		Adatgyűjtés a releváns helyi partnerek és a polgármesteri hivatal bevonásával.	aljegyző, szociális koordinátor, védőnő	folyamatosan		Elsősorban személyi erőforrások szükségesek.	Cél megvalósul az adatgyűjtéssel, melyet évente meg kell ismételni.
2	Nők munkába állása gyermek születése után	A nők munkába állását nehezíti az, hogy a településen nem működik bölcsődei ellátás, melyet legközelebb Monoron lehet igénybe venni, de a túljelentkezés 200%-os.	A GYED lejárta után a gyermek elhelyezés megoldása.		Mini bölcsőde kialakítása	polgármester	folyamatosan			A megvalósulás után hosszú távon fenntartható.
3	Krizishelyzetben lévő személyek	Nincsenek krizishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl.: családok átmeneti otthona, anyaothton)	Tekintettel arra, hogy a településen ilyen szolgáltatás nem elérhető, széles körű tájékoztatás ezen intézmények címéről, befogadó készségéről.		Széles körű lakossági tájékoztatás az igénybe vehető szolgáltatásokról a rászorulóknak.	családsegítő	folyamatosan		Személyi erőforrások szükségesek.	Hosszú távon fenntartható.
4	Anyák elhelyezkedésének segítése	GYES lejárta után nehéz az anyák elhelyezkedése, munkába történő visszakapcsolása	Az anyák – GYES lejárta utáni – munkakeresésének elősegítése, megkönnyítése.		Állskereső Klub létrehozása, internetes – időszakonkénti – állás lista megküldése a feliratkozott személyeknek az aktuális környékbeli állásokról.	családsegítő, szociális koordinátor, aljegyző	folyamatosan		Személyi erőforrások szükségesek, illetve az Állskereső Klub részére helyiség biztosítása.	hosszú távon fenntartható
5	Nők-Asszonyok Klubja	A GYES-en lévő anyák, illetve otthon tartózkodó nők sokszor bezárkóznak, nehezen birkóznak meg a rájuk háruló feladatokkal.	A GYES-en lévő anyák, illetve otthon tartózkodó nők életének szívesebbé tétele, szocializációja.		Nők-Asszonyok Klubjának létrehozása, melynek célja szociális kapcsolatok ápolása, közérzet javítása, egészségmegőrzés.	családsegítő, védőnő, szociális koordinátor	2018. januárjától folyamatosan		Személyi és tárgyi erőforrások biztosítása az önkormányzat részéről. Pályázatokon történő részvétel, azok felkutatása.	A fogadó készségtől függően hosszú távon fenntartható.
IV. Az idősek esélyegyenlősége										

1	Idősek napközi-otthonos ellátása	Szükség lenne az idősek részére az őszi-téli időszakban napközi-otthonos ellátás megszervezése.	Idősek ősztől tavaszig történő napközi otthonos ellátásának megszervezése.		Igényfelmérés alapján pályázati lehetőségek felkutatása az önkormányzat tulajdonában álló épület átalakítására napközi-otthonos idősek otthona kialakítása végett.	szociális koordinátor, háziorvos, polgármester	igény és erőforrások megléte esetén folyamatosan		Pályázatokon történő részvétel, pályázatok felkutatása.	Kialakítás esetén folyamatos.
2	Kattints rá Nagyi!	Idősek informatikai ellátottsága alacsony.	Idősek, nyugdíjasok számára számítógépes tanfolyamok szervezése ingyenesen vagy alacsony részvételi díjjal.		Kattints rá Nagyi! számítógépes tanfolyam további megszervezése.	aljegyző, polgármester, ifjúsági koordinátor	igény és tanfolyam esetén folyamatosan		Az ilyen jellegű tanfolyamok tartásával kapcsolatos cégek felkeresése, felkérése.	Igény esetén folyamatosan.
5	Demencia kezelése	Időskori demencia kezelése nem megoldott.	A rászorultak megfelelő kezelése, életszínvonalának javítása.		A háziorvossal és a Monori Pszichiátriai Gondozóval történő együttműködés a demens időszerű szakember ellátása érdekében.	háziorvos, családsegítő, aljegyző, szociális ügyintéző	folyamatosan		A megfelelő erőforrás – háziorvos, családsegítő - rendelkezésre áll, fontos a kiemelkedő figyelem az időszerűk vonatkozásában.	Folyamatosan, hosszú távon fenntartható.
6	Időskori munkavégzés	Adatok hiányában nem tudható, de feltételezhető, hogy a munka világában jelen van a hátrányos megkülönböztetés az idősek vonatkozásában.	Tényfeltáró tevékenység végzése, hogy e tárgyban adatok álljanak rendelkezésre.		Önkormányzati kutatás a diszkrimináció megszüntetése érdekében, képzések, továbbképzések lehetőségeinek megteremtése, együttműködve az illetékes munkaügyi központtal.	családsegítő, szociális ügyintéző, szociális koordinátor	folyamatosan		Személyi erőforrások szükségessége az adatgyűjtéshez.	-
7.	Nyugdíjas Klub	A nyugdíjasok szociális kapcsolatai beszűkültek.	Az eddig működő nyugdíjas klub fellendítése, a közösségi programok számának növelése, kirándulások szervezése.		Nyugdíjas Klub egyesületi formában történő működésének bejegyeztetése, nyugdíjas klub támogatása programok, kirándulások szervezésében történő segítségnyújtás	aljegyző, szociális koordinátor,	folyamatosan		Személyi erőforrások biztosítása az önkormányzat részéről, pályázati lehetőségek felkutatása, pályázatokon történő részvétel.	Hosszú távon fenntartható.
V. A fogvatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Foglalkoztatás	A településen a	A megváltozott		Az otthonról és	szociális koordinátor,	folyamatosan		Humán erőforrás	Hosszú távon

	elősegítése	megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatását is felvállaló cég további támogatása	munkaképességű emberek foglalkoztatása támogatásának elősegítése, tájékoztatás a cégek részére az igénybe vehető kedvezményekről.		végezhető és távmunkában történő részvétel támogatása, együttműködés az illetékes munkaügyi központtal. A településen működő cég adminisztratív és anyagi támogatása.	szociális ügyintéző, aljegyző			biztosítása.	fenntartható.
2	Adatgyűjtés	A településen élő fogyatékos személyek kilétéről és számukról nem áll rendelkezésre információ az önkormányzat rendelkezésére.	Tényfeltárás, mely alapján meg lehet határozni a településen élő fogyatékos személyek számát, fogyatékoságuk fajtáját.		Adatgyűjtés, tájékoztatás a fogyatékos személyek számáról, élethelyzetükről. A tényfeltárásnak megfelelő intézkedések megtétele.	szociális koordinátor, aljegyző, szociális ügyintéző	folyamatosan		Humán erőforrás biztosítása, és a tényfeltárásnak megfelelő anyagi erőforrás biztosítása vagy pályázati úton vagy önkormányzati költségvetésből	Anyagi erőforrás megléte és a tényfeltárás birtokában hosszú távon fenntartható.
3	Akadálymentesítés	Polgármesteri Hivatal, Óvoda, Iskola, Tájézház nem teljes körűen akadálymentesített.	A említett intézmények teljes körű akadálymentesítésének kialakítása.		Épületek átépítése, bővítése az akadálymentesítésnek megfelelően.	polgármester, jegyző, óvoda intézményvezető, iskola igazgató	Erőforrások megléte esetén folyamatosan.		Pályázatokon történő részvétel, pályázati lehetőségek felkutatása.	Anyagi erőforrás megléte esetén hosszú távon fenntartható.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

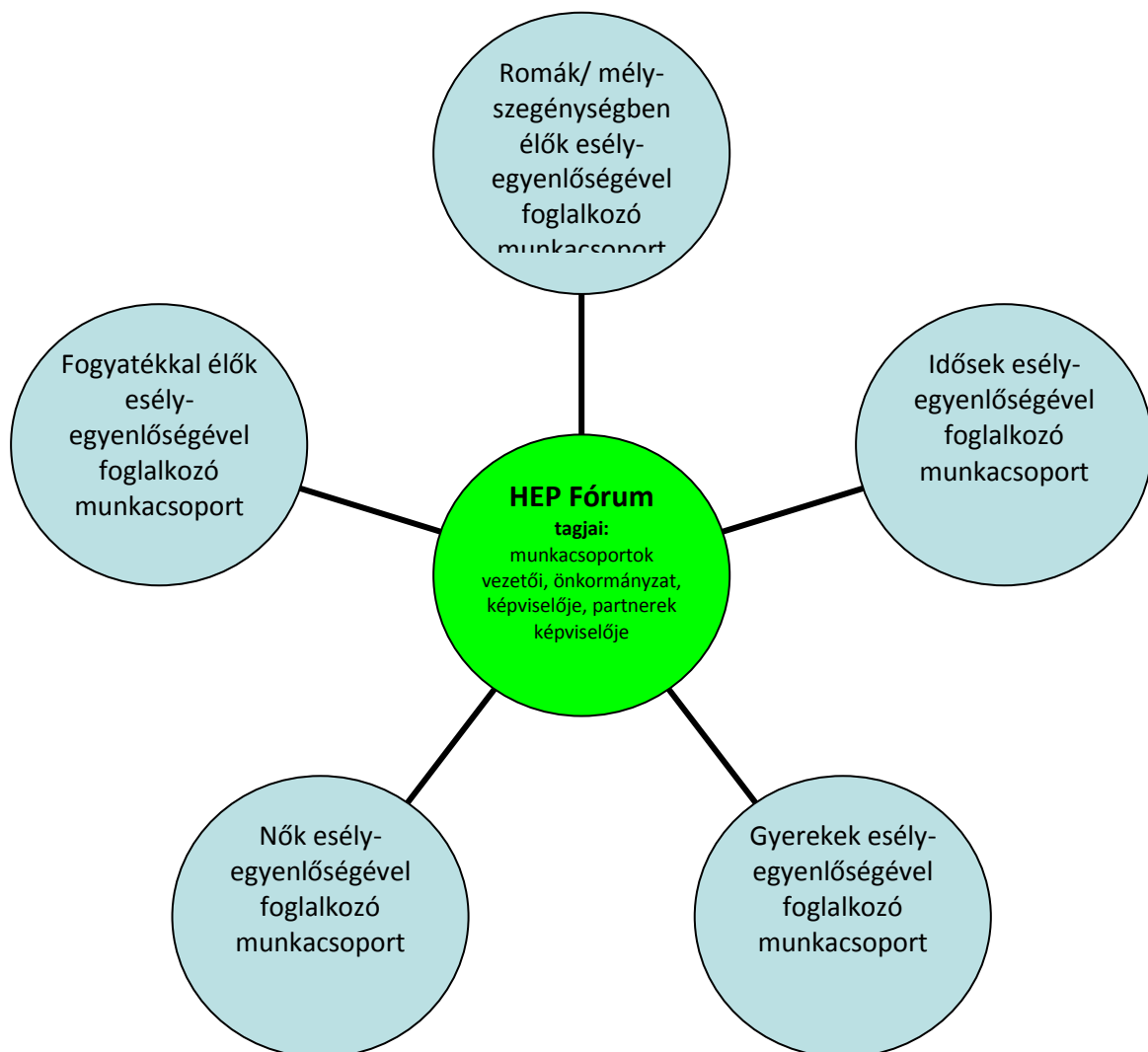
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,

- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Varga Sándor aljegyző felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.

- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Gomba Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Gomba Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum

Aláírás

Gomba Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék⁵

(kitöltése opcionális – amennyiben nem kerül kitöltésre, az oldal törölhető)

NÉV ⁶	HEP részei ⁷										Aláírás ⁸
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

⁵ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

⁶ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁷ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁸ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.